

Stockholms
stad

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Gröndals förskolor

Tjänsteutlåtande

Dnr: HÅ 2024/696

Handläggare

Razieh Zeinoddin
Telefon:08-508 22 020

Till

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2025-03-20

Verksamhetsberättelse 2024

Gröndals förskolor

Gröndals förskolor

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	12
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	17
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	18
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	18
Uppföljning av ekonomi	20
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	20
Investeringar	21
Medel för lokaländamål.....	21
Övrigt.....	21
Systematiskt kvalitetsarbete.....	21
Övrigt	21
Redovisning av synpunkter och klagomål	23

Sammanfattande analys

Inom Gröndals förskolor uppfyller vi samtliga enhetsmål vid årets slut. Under våren 2024 hade vi fokus på rörelse och fysiska aktiviteter. Samtliga arbetslag deltog i nätverkesträffarna inom enheten. Syftet var kollegialt lärande och utbyte av goda exempel på framgångsrika arbetsätt. Diskussionerna fortsatte sedan på pedagogiska timme i anslutning till APT varje månad. Arbetslagen på respektive förskola hade då möjlighet att utifrån sina förutsättningar utveckla arbetet på förskolan. Pedagogerna var engagerade i detta och planerade rörelse och fysiska aktiviteter både spontant och planerad. Detta ledde då till bättre resultat i förskoleundersökningen i detta område samt mer aktiva och intresserade barn för rörelse och fysiska aktiviteter.

Vi året hade vi även fortsatt fokus på språk. Genom olika språkstimulerande aktiviteter har barnens språkliga förmågor utvecklats i större grad. Barnen har utvecklat ett mer avancerat verbalt språk och använder olika begrepp från tema- och projektarbeten i sina lekar. Barnens rollekar har blivit mer utvecklade, vilket visar en utveckling både i deras språkförmågor, stärkt självkänsla och verbal kommunikation. Språkstimulerande aktiviteter har även lett till att barnens ordförråd har utvecklats, då de använder nya ord och begrepp i sina lekar och dagliga samtal, och deras intresse för litteratur har vuxit, vilket märks genom deras aktiva deltagande i högläsning och bokklubbsaktiviteter. Barn som tidigare varit mer tystlåtna har börjat uttrycka sig mer, särskilt genom dramatiseringar där de kan leva sig in i olika karaktärer. Vårdnadshavare har också nämnt att de ser en positiv utveckling i sina barns språkutveckling.

Pedagogerna har under året skapat en lärmiljö där varje barn ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och aktivt bidra med sina tankar och idéer i genomförandet av aktiviteter. Arbetet med Barnkonventionen har möjliggjort för barnen att reflektera över demokratiska värderingar såsom att lyssna på varandra, turas om och visa respekt för varandra, vilket i sin tur har främjat en ökad medvetenhet om rättigheter och respekt för varandras åsikter. Detta har stärkt barnens förmåga att kommunicera och samarbeta i grupp, samt deras deltagande i estetiska uttrycksformer såsom egenskapade teateraktiviteter där barnen framträder för varandra med utgångspunkt från olika sagor eller böcker.

Enhetens har haft forum för förskollärare vilket har varit väldigt uppskattad då förskollärarna har haft möjlighet för diskussioner kring pedagogiska frågor. Detta forum har möjliggjort för oss att kunna skapa förutsättningar för likvärdig utbildning inom enheten. Detta forum har gett möjlighet till förskollärarna att kunna tillsammans planera, förnya och förändra arbetsätt som har gynnat utvecklingsarbetet i enheten.

Under vårterminen hade vi Barnråd. Detta för att öka barns delaktighet och inflytande. Varje barngrupp diskuterade då om vad de tyckte var bra med sin förskola och vad behövde utvecklas. Några representanter per grupp deltog sedan i ett möte med ledningsgruppen under Barnrådet. Det var väldigt spännande och givande möte. Barnen hade många tankar och framförallt önskningar på fler material.

Under höstterminen hade vi nätverk kring specialpedagogik då samtliga pedagoger som arbetar med äldre barnen deltog i mötena. Fokus har då varit på hur övergångar organiseras

för att alla barn skulle få möjlighet att bli sedd och hörd samt få möjlighet att lyckas med övergångar.

Undervisningsplaner för olika projekt har kontinuerligt följs upp genom lärloggar. De område som var i fokus under året var språk, högläsning, rörelse och fysiska aktiviteter.

Kvalitet - utvecklingsarbete

Genom gemensamma reflektionsmallar i Skolplattformen har alla arbetslag kontinuerligt följt upp sitt arbete och publicerar lärloggar, nyhetsinlägg och skrivit undervisningsplaner som har varit tillgänglig även för vårdnadshavare. Biträdande rektorer har kontinuerligt haft uppföljning och dialog med arbetslagen.

Genom att ha rörelse och fysiska aktiviteter som fokusområde har vi kunnat utveckla detta ämne. Rörelse och fysiska aktiviteter sker under dagen, både planerad och spontant.

Enheten kommer att delta i Kvalitetsutmärkelse. Ledningen tillsammans med kvalitetsgruppen tar fram bidraget. Kvalitetsgruppen är också i dialog med övriga pedagoger kring frågorna i materialet. Detta gör att vi tillsammans kan genomlysa enhetens kvalitetsarbete vilket i sig är kvalitetshöjande.

Kompetensutveckling

På planeringsdagen i januari hade vi en stor föreläsning med Davis Edfelt kring *Utmaningar i förskolan, "att förebygga problemskapande beteende"*. Detta var väldigt uppskattad av pedagogerna och gett de konkreta verktyg för att kunna bemöta alla barn och skapa möjlighet för barnen att kunna delta i alla aktiviteter och rutinsituationer på förskolan. Under hösten har vi använt Skolverkets material kring Specialpedagogik Vilket har gett mer verktyg till pedagogerna att kunna skapa möjlighet för alla barn att kunna integreras i alla delar av utbildningen.

Enhetens nätverk har under våren haft fokus på fysiska aktivitet och rörelse och samtliga arbetslag deltagit på nätverken. Biträdande rektorer planerat och höll i nätverken för hela enheten. Pedagogerna har delat med sig av sina kompetenser och framgångsrika arbetssätt vilket ger möjlighet till kollektivt lärande.

Under våren har flera förskollärare deltagit på ledarskapsutbildningen vilket är väldigt uppskattad av förskollärarna. Förskollärarna har blivit starkare i sin roll och fått bättre redskap att kunna ha konstruktiva dialogen med sitt arbetslag.

Under hösten hade vi nätverk kring specialpedagogik utifrån Skolverkets moduler och material. Detta har lett till mer kompetens kring barn i behov av stöd.

Brandskyddsutbildning hade vi under planeringsdagen i juni då samtliga medarbetare kunde delta.

Utbildningen om medarbetarskap genomfördes under höstterminen.

Medarbetarnas delaktighet

Vi har olika forum så som APT, dialogmöte, medarbetarsamtal, arbetsmiljöguppssmöte samt den dagliga kontakten, där alla medarbetare har möjlighet till delaktighet. Ledningen inom

enheten är organiserad på ett sätt som skapar tillgänglighet och närvarande ledarskap vilket har varit en viktig förutsättning för pedagogernas delaktighet.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
— Andel barnskötare med barnskötareutbildning av totalt antal anställda (årsarbetare)						Fastställs 2024	2024
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	30,6 %	1,8 %	28,8 %	33 %	37,3 %	Ökning	VB 2024
Analys Vi har legitimerad förskollärare på samtliga grupper.							
  Antal barn per anställd i förskolan (årsarbetare)	5,2 st			5 st	4,9	4,9	VB 2024
Analys Antal barn i enheten är grunden för budgeten som ska hållas i balans.							
  Antal barn per grupp	15,5 barn/avd.			16,4 barn/avd.	15	15	VB 2024
Analys Antal barn i enheten är grunden för budgeten som ska hållas i balans.							
  Antal barn per legitimerad förskollärare	16,8 st			16 st	15 st	Minsknin g	VB 2024
Analys Antal barn i enheten är grunden för budgeten som ska hållas i balans.							

Nämndmål: Alla barn i förskolan stimuleras och lär utifrån sina förmågor i en inkluderande utbildning med likvärdig och tillgänglig lärmiljö

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö skapar tillsammans förutsättningar för barns lärande och utveckling. Språkutvecklande arbete genomsyrar hela utbildningen. Rektor leder och samordnar det pedagogiska arbetet och organiserar de strukturella förutsättningarna för utbildningen. Förskolläraren ansvarar för att undervisning bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Arbetslaget genomför utbildningen utifrån sina respektive uppdrag.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen utforma och genomföra kompetenshöjande insatser för förskollärare och arbetslag i pedagogiskt ledarskap utifrån läroplansuppdraget.	2023-01-01	2024-12-31	
✓ Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla sina läsmiljöer och lärmiljöer med fokus på drama, musik, berättande och skapande.	2023-01-01	2024-12-31	
Analys Föreläsningar som har handlat om högläsning, gestaltning, dramatisering och berättande har ökat kompetens hos pedagogerna. Undervisningsplaner kring dessa ämnen tas fram av arbetslagen och biträdande rektorer följer upp det pedagogiska arbetet och stödjer arbetslagen i arbetet. Utifrån den reviderade planen mot diskriminering har vi köpt litteratur som främjar arbetet med aktiva åtgärder.			

Enhetsmål: *Varje barn i Gröndals förskolor har ett rikt och varierat språk.*

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnen har ett rikt och varierat språk och kan kommunicera och uttrycka sig på olika sätt.
- Barnen har tillgång till ett varierat utbud av litteratur, högläsning och berättande.
- Barnen har förmåga att uttrycka sig inom olika språkliga genrer.

- Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavare till både pojkar och flickor upplever att den pedagogiska miljön stimulerar och utvecklar språket.

Analys

Enheten bedömer att enhetsmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att de förväntade resultaten och att målen i indikatorerna kommer att uppnås.

Vi har under längre tid arbetat och utvecklad förskolornas lärmiljöer. Vi har skapat förskolebibliotek på samtliga förskolor. Arbetslagen har arbetat projektinriktat och använt sig av olika sagor och böcker med olika genrer som utgångspunkt för projektarbetet. Språk, högläsning, gestaltning och dramatisering, har varit i fokus och olika planerade och spontana aktiviteter genomfördes.

Pedagogerna har arbetat systematiskt både spontant och planerat för att främja barnens språkutveckling. Språkundervisningen har inkluderat aktiviteter såsom högläsning, boksamtal, munmotoriska övningar, lek med rim, ramsor och bokstäver, Polyglutt samt att pedagogerna har varit medvetna om sin egen språkanvändning. Arbetslagen har lagt vikt vid att presentera och läsa litteratur utifrån olika genrer. TAKK har använts kontinuerligt för att stödja barnens språkutveckling. De flesta arbetslagen har arbetat utifrån olika böcker, såsom "Astrid Lindgrens värld", och integrerat språkundervisning genom estetiska uttrycksformer där barnen skapat handdockor och utforskat litterära karaktärer. Pedagogerna har skapat en rik och stimulerande språkmiljö genom att engagera barnen i olika typer av språkliga aktiviteter och lekfulla undervisningsmetoder, anpassade efter barnens intressen och förmågor. Barnen har varit engagerade på olika sätt ett exempel är att vara bokvärdar och presentera sina egna böcker på samlingen.

Barnen har ökat intresse för böcker och lärt sig återberätta om det de hört. De har fått utökad ordförråd då vi läst olika sorters böcker. Leken har tagit inspiration av litteratur och gestaltad dramatisering. Barn har lekt vidare på de teman pedagogerna fördjupat utifrån högläsning, boksamtal och gestaltning. Barn har haft egna samlingar och skapat egna berättelser. Engagemanget och intresset för litteratur ökat när barnen fått ta med böcker hemifrån i så kallad bokpåse. Barn har intresserat sig för skriftspråket och sitt eget skrivande genom att göra egna böcker, listor och meddelanden. Barnen har haft en ökad förståelse för att tolka bilder, symboler och logotyper, dels genom att pedagogerna har använt bildstöd och genom att integrera rekvisitan som till exempel trafikskyltar i lärmiljön.

Genom olika språkstimulerande aktiviteter har barnens språkliga förmågor utvecklats i större grad. Barnen har utvecklat ett mer avancerat verbalt språk och använder olika begrepp från tema- och projektarbeten i sina lekar. Barnens rollekar har blivit mer utvecklade, vilket visar en utveckling både i deras språkförmågor, stärkt självkänsla och verbal kommunikation. Språkstimulerande aktiviteter har även lett till att barnens ordförråd har utvecklats, då de använder nya ord och begrepp i sina lekar och dagliga samtal, och deras intresse för litteratur har vuxit, vilket märks genom deras aktiva deltagande i högläsning och bokklubbsaktiviteter. Barn som tidigare varit mer tystlåtna har börjat uttrycka sig mer, särskilt genom dramatiseringar där de kan leva sig in i olika karaktärer. Vårdnadshavare har också nämnt att de ser en positiv utveckling i sina barns språkutveckling. Barn har en ökad förmåga att

formulera och framföra sina tankar, önsknings och känslor. Genom att pedagogerna aktivt lyssnar och stöttar barn i deras förmåga att beskriva och skapar olika typer av forum till exempel samlingar, projektgrupper, lekgrupper men även barnråd skapas förutsättningar att skapa för barn meningsfulla sammanhang där de vet att det finns en mening med att yttra sig och att det de tänker, känner önskar sig tas på allvar.

Barns kommunikativa förmåga har ökat genom att man erbjuder olika typer av gemensamma upplevelser utanför förskolan såsom skogsutflykter, kulturupplevelser, turer i kollektivtrafiken. Barnen har på olika sätt fått bearbeta sina upplevelser och reflektera över vad de varit med om. Det kan röra sig om samtal vid lunch, samlingar, projicering av dokumentation på väggen så att barnen kan kommentera men även leka och visa med sina kroppar vad de varit med om. Barn har fått en ökad erfarenhet och förmåga att återberätta, presentera och gestalta inför andra på till exempel samlingen vilket samtidigt ger övning i att rikta sin uppmärksamhet och att lyssna på andra.

Pedagogerna har lyft vikten av att barn i olika forum så som lunch, småprat med varandra och att de inte bara vänder sig till pedagogerna.

Barnens språkutveckling har kontinuerligt följts upp genom individuella lärloggar.

Enhetsmål: Varje barn i Gröndals förskolor möts av rika, inkluderande lärmiljöer som skapar nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Barnen erövrar kunskap genom lek och lustfyllt lärande både inomhus och utomhus.
- Barnen har förmåga att uttrycka sig med hjälp av olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.
- Barnen har förmåga att använda matematiska begrepp i sitt kunskapssökande.
- Barnen har kunskap om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysiska fenomen.
- Barnen är i ett sammanhang där olika val i vardagen bidrar till en hållbar utveckling.
- Barn visar rörelseglädje och välbefinnande.
- Barnen är i ett sammanhang där digitala verktyg har en naturlig plats i utbildningen.
- Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavare till både pojkar och flickor upplever att den pedagogiska miljön uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.
- Förskoleundersökningen visar att vårdnadshavare till både pojkar och flickor upplever att deras barn erbjuds fysiska aktiviteter.

Analys

Enheten bedömer att enhetsmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultaten och målen i indikatorerna kommer att uppnås.

Pedagogerna har kontinuerligt arbetat med att anpassa och utveckla den pedagogiska miljön utifrån barnens intressen, förutsättningar och projektarbeten, vilket har lett till att barnen fått större möjlighet att påverka och engagera sig i sin egen lärprocess. Pedagogerna har tack vare vår satsning på rörelse i nätverken fått en mer medveten hållning och erbjuder barnen regelbundet planerad undervisning både inne och ute på gården och i närområdet. Genom nätverket har pedagogernas medvetenhet om vikten av förskolebarnets motoriska och fysiska utveckling och hur de hör samman med barns välbefinnande men även mentala utveckling.

Genom planerade såväl som spontana aktiviteter erbjuder pedagogerna undervisning som har stimulerat barnens fantasi, kreativitet samt fysisk aktivitet och rörelse. Inomhus har olika stationer skapats för att främja olika uttrycksformer och intressen såsom rollspel, byggande, skapande med olika material samt rörelseaktiviteter. Pedagogiska miljöer förändras kontinuerligt för att spegla pågående projekt och stimulera barnens nyfikenhet. Barnen har erbjudits varierande aktiviteter såsom högläsning, konstruktion och utforskande promenader, vilket har bidragit till en mångsidig utveckling hos barnen. Barnen har visat stor utveckling i sin lek och samarbetsförmåga, där äldre barn har fungerat som förebilder och inspirerat yngre till lek.

Matematik och språk har inkluderats i lärmiljöer och planerade undervisningstillfällena i form av olika aktiviteter. Detta för att bredda barnens lärande ytterligare. Genom att anpassa miljöerna och aktiviteterna efter barnens intressen och behov har pedagogerna sett positiva effekter på barnens deltagande och lärande. Barnen har blivit mer delaktiga i skapandeprocesser och visar en ökad kreativitet. Olika lekgrupper och konstellationer har skapats för att främja samarbete och fantasifulla lekar.

Pedagogernas kontinuerliga reflektion kring resultaten har lett till förbättringar av lärmiljöerna. Genom att erbjuda en varierad och inkluderande lärmiljö har pedagogerna skapat möjligheter för barnen att utvecklas både individuellt och i grupp. Pedagogerna har integrerat olika uttrycksformer såsom bild, form, drama, rörelse och musik. Till exempel har rörelseaktiviteter som hinderbana och yoga inte bara främjat barnens fysiska hälsa utan även deras självförtroende och koordinationsförmåga. Barnen har till exempel dramatiserat insekter genom dans och skapat insekter i olika material, vilket inte bara stimulerar deras kreativitet utan också deras förståelse för naturvetenskapliga ämnen. Dramalekar har också varit en viktig del av lärmiljön, där barnen har fått gestalta insekter och småkryp genom dans, rörelse och musik. Genom att agera som fjärilar som flyger runt eller myror som arbetar tillsammans har barnen inte bara uttryckt sig konstnärligt utan också lärt sig om djurens beteenden och levnadsvillkor.

Barn har ökad förmåga att förstå instruktioner både från bild och när pedagoger berättar och beskriver olika utmanande fysiska aktiviteter. Genom nätverken har pedagogerna fått uppgift att undervisa kring dans vilket har varit mycket lyckosamt. Barnen har tagit egna initiativ till gruppaktiviteter det kan röra sig om balansbanor, bollspel, regellekar, danssuppvisningar eller

glada springstunder på gården.

På gården har pedagogerna skapat olika stationer för lekar som främjar koordination och balans. Genom att erbjuda en mångfald av rörelseaktiviteter har barnen fått utveckla sina fysiska förmågor samtidigt som de har haft roligt och samarbetat med varandra.

Musik och sång har också varit en integrerad del av lärmiljön. Pedagogerna har regelbundet sjungit sånger med barnen och använt musik för att främja rörelse, glädje och gemenskap. Genom att erbjuda musikupplevelser har barnen inte bara utvecklat sin rytmiska förmåga utan också sin språkutveckling och förmåga att uttrycka känslor.

Utflykter till närliggande parker och bibliotek har också varit en viktig del av pedagogernas arbete. Genom att utforska nya miljöer har barnen fått möjlighet att applicera sina kunskaper i praktiken samt främja en positiv gruppdynamik och samarbete mellan barnen.

Barn med olika typer av funktionsnedsättningar har deltagit med glädje i rörelseaktiviteter och fått tillgång till gemensamma upplevelser av samhörighet och lek med sina kompisar.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden i en inkluderande utbildning

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att förskolans arbete med normer och värden präglas av barnkonventionens intentioner i en inkluderande utbildning för alla barn. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för alla barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Utbildningen är trygg och säker, riktlinjerna i Säker förskola, där arbetet med Aktiva åtgärder är en del, är vägledande i det arbetet. Rektor säkerställer att alla barn får det stöd de behöver för sin utveckling inom ramen för förskolans uppdrag. Undervisningen kännetecknas av lek, språk samt hållbar utveckling, där barnens förmågor och intressen tas tillvara i undervisningens utformning.

Gemensamt framtagna stöddokument anger riktning för utbildningen och undervisningen inom prioriterade områden som likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer, språk, digitalisering, kultur, måltider och fysisk aktivitet.

Förväntat resultat

Utbildningen ger varje barn förutsättningar att utveckla:

- Självständighet och tillit till sin egen förmåga
- Förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnden ska genom förskoleavdelningen fortsätta utvecklingsarbetet av övergångar från förskola till grundskola i	2023-01-01	2024-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>✓</p> <p>Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska fortsätta utveckla förskolans lärmiljöer som en del i det förebyggande och inkluderande arbetet.</p>	2023-01-01	2024-12-31	
<p>Analys</p> <p>Enhetens nätverk har fokuserat på att utveckla förskolans lärmiljöer. Pedagogerna har fått möjlighet till kollektivt lärande genom att diskutera om sitt förhållningssätt kring utformning av lärmiljöer vilket har ökat medvetenheten kring arbetssätten och bemötandet. Arbetet med aktiva åtgärder har följts upp och reviderats.</p> <p>Under hösten har vi haft nätverk och använt Skolverkets moduler för Specialpedagogik vilket har gett möjlighet att analysera arbetssätten och förhållningssättet kring inkludering av barn i olika delar av utbildningen.</p>			

Enhetsmål: I Gröndals förskolor är gruppen en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme till inflytande och blir lyssnad på

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar erbjuds en likvärdig inkluderande utbildning utifrån barnens olika förutsättningar och behov.
- Flickor och pojkar har inflytande och är delaktiga i utbildningen.
- Flickor och pojkar har kunskap och erfarenhet om Barnkonventionen.
- Barnen är i ett sammanhang där digitala verktyg har en naturlig plats i utbildningen.
- Förskoleundersökningen visar att flickor och pojkar utvecklas genom lika möjligheter oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsvariation.

Analys

Enheten bedömer att enhetsmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultaten och målen i indikatorerna kommer att uppnås.

Arbetslagen har arbetat med Barnkonventionen i sina projektarbeten, särskilt Artikel 2 och 12, där alla barns lika värde och rättigheter betonas. Barn har ökad kunskap om barnkonventionen genom att alla arbetslag arbetat kontinuerligt kring barns rättigheter särskilt under de veckor vi gemensamt avsatt i enheten kring FN-veckan, barnkonventionens dag och ljusmanifestationen.

Pedagogerna har skapat en lärmiljö där varje barn ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och aktivt bidra med sina tankar och idéer i genomförandet av aktiviteter. Utifrån Barnkonventionen har barnen fått reflektera över demokratiska värderingar såsom att lyssna på varandra, turas om och visa respekt för varandra, vilket i sin tur har främjat en ökad medvetenhet om rättigheter och respekt för varandras åsikter. Detta har stärkt barnens förmåga att kommunicera och samarbeta i grupp, samt deras deltagande i estetiska uttrycksformer såsom egenskapade teateraktiviteter där barnen framträder för varandra med utgångspunkt från olika sagor eller böcker.

Arbetslagen har skapat möjligheter för barnen att påverka och forma sin vardag genom ett demokratiskt arbetssätt, där barnens röster och intressen beaktas och integreras i undervisningen.

För att främja barnens inflytande har pedagogerna regelbundet frågat barnen om deras önskemål och idéer, till exempel genom att låta dem välja böcker som bokvärdar och delta i barnråd och matråd. Detta har resulterat i att barnen känner sig delaktiga i de beslut som tas, därmed deras engagemang och inflytande i verksamheten har ökat. Pedagogerna har även använt omröstningar för att besluta om aktiviteter och inköp, vilket har stärkt barnens känsla av att kunna påverka.

Pedagogerna har skapat könsneutrala och inkluderande aktiviteter, där alla barn fått möjlighet att delta och utvecklas utifrån sina individuella förutsättningar. Pedagogerna har lyft att barnen känner sig lyssnade på och trygga i barngruppen och därmed vågar uttrycka sina åsikter och tankar.

Arbetslagen har även implementerat digitala verktyg för att skapa digitala rum i olika projekt, vilket har bidragit till att göra lärandet mer intressant för barnen. Genom användning av pedagogiska filmer och projicering har barnen fått ytterligare möjligheter att utforska och lära sig på varierande sätt.

Arbetslagen lägger stor vikt vid introduktion och grundverksamhet för att både barn och deras vårdnadshavare skulle känna trygghet på förskolan. Barnen har fått möjlighet att genom barnintervjuer och barnrådet med ledningsgruppen göra sin röst och sina önskingar hörda. Barn har ökat förmåga att lösa konflikter och förhandla med sina kompisar. Barn har fått större möjlighet att välja de aktiviteter och lekar de önskat eftersom arbetslagen skapat rika lärmiljöer där barn har ett brett utbud att välja mellan.

En viktig insikt som arbetslagen har lyft fram är behovet av att öva på att lyssna på varandra, då det har uppmärksammats att barn ibland pratar i mun på varandra. Genom att vara lyhörda för barnens intressen och behov, samt att skapa en inkluderande och demokratisk miljö, har pedagogerna lyckats främja barnens självständighet och inflytande.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

— Inga data

Nämndmål: Invånarna har tillgång till ett rikt kultur- och föreningsliv

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att kulturaktiviteter planeras för att nå nya målgrupper och bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer. Kultur och skapande integreras i verksamheternas löpande arbete.

För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Unga och vuxna får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet och stadsdelsnämnden utvecklar löpande samverkan med föreningar i syfte att stärka föreningslivet i stadsdelsområdet.

Nämnden arbetar även för att underlätta för närvaron av kultur i stadsdelsområdet, utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program.

Förväntat resultat

- Barn, unga, vuxna och äldre i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.
- Samarbete med föreningar och nätverk mellan föreningar och verksamheter utvecklas.

Enhetsmål: Alla barn inom Gröndals förskolor har tillgång till ett rikt utbud av kulturaktiviteter.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar.

Analys

Enheten bedömer att enhetsmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultaten och målen i indikatorerna.

Förskolan är en mötesplats där barnen möter och själva provar olika former av kultur och skapande. Barnen har tillgång till varierat utbud av böcker och har kontinuerliga besök på biblioteket. Barnen har mött olika former av kultur, teaterbesök både på förskolan och utanför, besökt museer mm samt deltagit i skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Teaterbesöken på förskolorna har varit väldigt uppskattade av både barnen och pedagogerna.

Barn har ökat kunskap kring sitt eget kulturskapande genom den undervisning de erbjudits i form av olika typer av planerat skapande. Olika aktiviteter inom kultur såsom dans, musik, språk och litteratur vävs in i undervisningen. Barnen har till exempel fått möjlighet att pröva på olika dansstilar från olika kulturer, som balett, egyptisk dans, jojk, australiensisk dans och reggae. För att förstärka förståelsen av dansens ursprung har pedagogerna använt bildstöd, skriftspråk och ländernas flaggor. Detta har även främjat barnens lärande genom att involvera hela kroppen och alla sinnen.

Under FN-veckan har barnen fått uppleva olika länders kulturer genom musik, dans, mat och språk, och de har prövat på olika instrument och musikstilar. Pedagogerna har även inkluderat rekvisita till dans från världens alla håll.

Resultaten visar att barnen har utvecklat ett intresse för olika kulturer och en förståelse för att både pojkar och flickor kan dansa. Barnen visar förståelse för att alla lika värde och att alla barn är en tillgång för varandra. Syftet med dansen har varit att ge barnen möjligheter att gestalta och uttrycka idéer, tankar och känslor med kroppen.

Vidare har barnen fått ta del av kultur som biblioteket, FN-veckan, digital sagostund och teaterföreställningar. Arbetslagen har identifierat behovet av att skapa mer tid för reflektion med barnen efter varje undervisningstillfälle för att kunna förbättra och vidareutveckla undervisningen.

Genom musik, sång, dans, böcker och sagor har barnen blivit mer intresserade och kunniga inom dessa områden. Bokklubb, högläsning, TAKK-tecken, dramatisering, flanosagor och sång- och rörelselekar är några av de metoder som har använts för att engagera barnen. Barnen kan hantera olika typer av material som blir mer och mer avancerat ju äldre barnen blir.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,14 kg CO2 per kg livsmedel			1,17 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per livsmedel	1,6 kg CO2 per livsmedel	2024

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med en minimal klimatpåverkan

— Inga data

Beskrivning

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med att kartlägga verksamheternas klimatpåverkan, och tar fram strategier för hur utsläppsminskningar ska ske. De två metoder som främst används är investeringar i utsläppsminskande utrustning och beteendeförändringar.

Klimatinvesteringsmedel söks för de projekt där investering i utsläppsminskande åtgärder inom stadsmiljöverksamhet eller verksamhetslokaler ses som den bästa lösningen. För att åstadkomma beteendeförändringar satsar nämnden på kompetenshöjande insatser i form av utbildningar som till exempel hållbara vård- och omsorgsboenden samt en utvecklad intern samverkan om miljö- och klimatfrågor.

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av plast- och engångsprodukter.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Enhetsmål: Enheten är energieffektiv och resurssmart med en minimal klimatpåverkan

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Klimatpåverkan från konsumtion minskar och stadsdelsnämnden är på god väg att bli en fossilbränslefri organisation.
- Stadsdelsnämndens användning av engångsprodukter minskar med ett särskilt fokus på plast.
- Avfall som uppstår mäts och sorteras och tas om hand på ett resurseffektivt sätt .
- Stadsdelsnämndens energiförbrukning minskar med hälften av mandatperiodens mål om en tioprocentig minskning.

Analys

Enheten bedömer att enhetsmålet uppnås delvis. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultaten och målen i indikatorerna uppnås delvis.

Vi har utifrån stadens matstrategin tagit fram en handlingsplan som våra kockar följer. Utifrån det har vi minskat på livsmedel som har negativ klimatpåverkan. Kockarna har fått fortbildning kring detta för att kunna anpassa sitt arbete samt kunna förklara för pedagogerna varför vi behövt göra dessa ändringar. Vi behöver arbeta för att uppnå målet för eko-mat.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	50,27 %			51,61 %	70 %	70 %	2024
Analys Vi arbetar för att höja andel ekologisk mat.							

Nämndmål: Parker, förskolegårdar och naturmark utvecklas med fokus på biologisk mångfald och klimatanpassning

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att vidta åtgärder som finns beskrivna i stadens handlingsplan för biologisk mångfald och i stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald. Skötselplanen för biologisk mångfald ligger till grund för arbetet med att stärka den biologiska mångfalden i Älvsjöskogens naturreservat. Reservatet fyller en viktig funktion för den biologiska mångfalden i stadsdelsområdet och i staden. Arbetet med att omvandla klippta gräsmattor till ängsmarker fortsätter. En avvägning görs med behovet av öppna ytor för rekreation och klippta gräsmattors funktion som kolsänkor.

Stadsdelsnämnden deltar i arbetet med gemensamma lekvärdesriktlinjer för förskolegårdar, som efter avslutat arbete ska implementeras. Syftet är att skapa pedagogisk kvalitet i utemiljön och gröna gårdar. Som en del av arbetet med gröna förskolegårdar tar stadsdelen i samarbete med SISAB fram ett pedagogiskt material som ska inspirera till arbete med biologisk mångfald och odling på förskolegården.

Arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedelsinköp och måltider vidareutvecklas där forum för att främja lärande och utbyte mellan verksamheter kommer att vara prioriterat. Parallellt med detta kommer det att pågå en utredning inom förskolan angående möjligheten att starta en ny enhet som arbetar med frågor inom hållbar kost och livsmedelshantering. Inom äldreomsorgen fortsätter utvecklingsarbetet för att underlätta kloka livsmedelsinköp bland annat genom att ta fram en gemensam baslista över hållbara livsmedel tillsammans med äldreomsorgens dietist.

Målet nås vidare genom att stadsdelsnämnden arbetar med anpassa stadsdelsområdet till ett förändrat klimat i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

Förväntat resultat

-Stadsdelsnämnden stärker den biologiska mångfalden genom att vidta flertalet åtgärder utifrån de förslag som anges i det stadsdelsvisa åtgärdsförslaget för biologisk mångfald (SÅF)

2022.

-Stadsdelsnämnden vidtar klimatanpassningsåtgärder utifrån behov och arbetar i enlighet med handlingsplanen för klimatanpassning.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

— Inga data

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

— Inga data

Beskrivning

Målet nås genom att arbeta systematiskt med verktygen Byggvarubedömningen och Chemsoft i syfte att minska exponeringen för skadliga ämnen och kemikalier. Arbetet med att minska användningen av engångsprodukter med särskilt tyngdpunkt på plast vidareutvecklas ytterligare. Särskilt prioriterat för 2024 kommer att vara arbetet med vägledningen hållbara vård- och omsorgsboenden. Arbetet för en kemikaliesmart och giffri förskola pågår sedan ett antal år med stöd från Kemikaliecentrum.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland förbrukningsprodukter.
- Samtliga anläggningsprojekt loggas i Byggvarubedömningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämndens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2024-12-31	
Analys Kontinuerligt följer vi upp och byter ut gammalt material för att kunna bibehålla nivå 2.			

Enhetsmål: Enheten bidrar till en god livsmiljö och har giffria verksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden bidrar i möjligaste mån inom nämndens rådighet till att minska buller, dålig luft och förorenat vatten i stadsdelsområdet.
- Verksamheterna arbetar systematiskt med att fasa ut skadliga kemikalier bland

förbrukningsprodukter.

- Stadsdelsnämnden ska minska inköp av engångsartiklar i plast.

Analys

Enheten bedömer att enhetsmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultaten och målen i indikatorerna uppnås.

Vi arbetar kontinuerligt med planen för kemikaliesmart förskola, byter ut madrasser, mattor och soffor.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

— Inga data

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	84				79	83	2024
							
  Sjukfrånvaro	9,5 %	7,2 %	9,6 %	9,2 %	8,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
							
Analys Förskolepersonal är dagligen med barn som kan bära på smitta vilket gör att personalen blir sjuka. Kontinuerlig hälsosamtal visar att de flesta med korttidfrånvaro har utsatts för smitta medan långtidfrånvaro handlar oftast om psykiskt ohälsa som inte är kopplade till arbetet.							
  Sjukfrånvaro dag 1-14	4 %	2,6 %	4,1 %	4,3 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
							
Analys Förskolepersonal är dagligen med barn som kan bära på smitta vilket gör att personalen blir sjuka. Kontinuerlig hälsosamtal visar att de flesta med korttidfrånvaro har utsatts för smitta medan långtidfrånvaro handlar oftast om psykiskt ohälsa som inte är kopplade till arbetet.							

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

— Inga data

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet ha fokus inom områdena; trygga anställningsvillkor, systematiskt arbetsmiljöarbete, kompetensförsörjning och ledarskap.

Trygga anställningsvillkor där medarbetares anställningsform är tillsvidareanställning på heltid är normen vid nyanställningar. I bemanningsstrategin och inför varje rekrytering ingår att kartlägga möjligheten att erbjuda heltid till de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i vardagen är en friskfaktor och fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och förutsättningar att nå ett gott arbetsresultat. En god arbetsmiljö och ett närvarande ledarskap ska säkerställas genom balans mellan uppdrag och resurser, samt ett rimligt antal medarbetare per chef. Stadsdelsnämnden tydliggör arbetet med friskfaktorer för att på ett främjande sätt förstärka hållbara, hälsosamma och attraktiva arbetsplatser.

Ett aktivt strategiskt arbete med kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål är fortsatt prioriterat för att utveckla, behålla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för uppdraget. Vid bemanning och inför rekrytering är det av stor vikt att analysera vilken kompetensprofil som bäst matchar verksamhetens kommande uppdrag och mål, för att bibehålla en hög kontinuitet av rätt kompetens i verksamheten. Rekryteringsprocessen säkerställer att bemanning och rekrytering sker kompetensbaserat och i linje med en hållbar bemanningsstrategi för verksamheten.

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap, där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. En analys av förvaltningsorganisationen kommer att genomföras under året utifrån stadens nya riktlinjer för chefsstruktur samt riktvärde för antal medarbetare per chef. Organisationen ska, förutom att möjliggöra ett närvarande ledarskap, även skapa förutsättningar för medarbetare att ha inflytande över sin arbetssituation och vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen. Detta är även ett led i att gemensamt nå måluppfyllelsen i medarbetarenkäten (ökat aktivt medskapandeindex (AMI)) samt ett stärkt arbetsgivarvarumärke både internt och externt.

Medarbetare ska uppmuntras att omsätta idéer och förslag i konkreta verksamhetsförbättringar med stockholmarnas fokus i enlighet med kvalitetsprogrammet.

Förväntat resultat

- Stadsdelsnämnden har en hög andel tillsvidareanställda på heltid
- Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Den totala sjukfrånvaron minskar till 8,5 %
- Strategisk kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål
- Förutsättningar för närvarande ledarskap förbättras
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Enhetsmål: Enheten är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Enheten har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet
- Enheten arbetar aktivt med friskfaktorer för att sänka sjukfrånvaron för dag 1-14 till 3,5% eller mindre
- Aktivt medskapandeindex (AMI) ökar till 79

Analys

Enheten bedömer att enhetsmålet uppnås helt. Bedömningen grundar sig på att förväntade resultaten och målen i indikatorerna uppnås.

Genom ett tillgängligt och närvarande ledarskap säkerställer vi en god arbetsmiljö. Vi tar snabbt tag i problem och åtgärdar det som eventuellt kan orsaka ohälsa i arbetsmiljön. Vi är tydliga med att arbetsmiljön skall vara fri från kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering mm och informerar samtliga medarbetare om rutinerna kring hanteringen av sådana handlingar. Skyddsombuden inom enheten har gått på grundläggande arbetsmiljöutbildning.

Under våren har vi utifrån medarbetarenkätens resultat tagit fram handlingsplaner för förbättrad arbetsmiljö på samtliga förskolor. Vi har sammanfogat detta arbete med friskfaktorer och material från *Suntarbetsliv samt utbildningen om Medarbetarskap*. Pedagogerna har uppskattat att få möjlighet att diskutera arbetsmiljöfrågor med varandra. Uppföljningen av handlingsplanen visar att dessa arbete har lett till mer trivsamt arbetsmiljö.

Enhetens samverkansgrupp har bidragit till bättre analys kring arbetsmiljön och eventuella åtgärder som behövde vidtas.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Enheten kommer att ha en budget i balans. Vi har kontinuerligt uppföljning samt ett analyserande tänk kring trender i samhället. Detta gör att vi balanserar intäkter och kostnaderna för verksamheten på ett bra sätt.

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Övrigt

Agenda 2030

Mål 4 God utbildning för alla

Vi har erbjudit en mångsidig och sammanhängande utbildning med varierande, utmanande och stimulerande undervisningsmiljöer som har lockat till lek och lärande. Barn har lärt sig genom lek, socialt samspel, utforskande och skapande men också genom att iaktta, samtala och reflektera. Utbildningen har gett barnen möjligheter att upptäcka, förundras, pröva och utforska. Vi har tagit tillvara barnens egna erfarenheter, behov och intressen men utmanar dem också vidare genom att inspirera till nya upptäckter och erfarenheter.

Fantasi, kreativitet, lustfyllt lärande och lek bidragit till att inspirera barnens nyfikenhet och att utforska och upptäcka omvärlden. Pedagogerna har reflekterat över hur de kunde utmana barnens tankar och teorier för att vidga deras perspektiv. Närvarande och nyfikna pedagoger som har strävat efter att ställa produktiva och öppna frågor. Pedagogerna har varit medforskande vilket har inneburit att utforska, upptäcka, dokumentera, reflektera och lära tillsammans med barnen.

Barnen har erbjudits undervisningsmiljöer som gett förutsättningar att kunna utveckla sitt språk, kommunikation och olika estetiska uttrycksformer.

Barnen har gets möjlighet till delaktighet och inflytande på olika sätt i verksamheten. Barnråd är ett exempel på detta. Barnråd innebär att representanter från varje barngrupp träffar ledningen för att diskutera om förutsättningarna på varje förskola.

Barnens tankar kring förbättringsområden och önskemål om material tas på allvar.

Mål 5 Jämställdhet

För att systematiskt kunna följa upp arbetet med jämställdhet, har vi haft tydliga förväntade resultat och arbetsätt vilket underlättat för pedagogerna att kunna planera, utvärdera och analysera sitt arbete kring jämställdhet.

Pedagogerna har kontinuerligt sett över materialen på avdelningarna och reflekterat över hur miljön behövt vara utformad för att motverka könsmonster och könsroller samt för att kunna tillgodose barnens olika behov och intressen. Aktiviteter och material som inte är könsstereotypa har erbjudits som exempelvis är bygg och konstruktionsmaterial, naturmaterial samt utforskande material. Arbetet med aktiva åtgärder har hjälpt oss att kunna vidta förebyggande åtgärder för att förhindra diskriminering och kränkande särbehandling.

Genom att i olika forum diskutera kring vårt språk och förhållningssätt har vi kunnat öka medvetenheten kring hur vårt sätt att prata och handla påverkar barngruppen och varje barn. Pedagogerna har använt positiv peppning, uppmuntrat barnen till att vara goda kamrater och att få möjlighet sätta ord på sina känslor.

Pedagogerna har arbetat med alternativa kommunikationssätt så som bildstöd, TAKK och konkret material. Miljön och materialet på avdelningarna har varit tillgängligt, varierat och inbjudande. Litteraturen som har varit tillgänglig för barnen synliggjort en mångfald som speglar samhället, exempelvis olika funktionsvariationer och olika levnadssätt. Vi har tittat på hur karaktärerna i böcker framställs och gestaltas, därefter har vi valt böcker som utmanar stereotypa könsroller och föreställningar. Barnen har även haft tillgång till lekmaterial i form av olika världsmedborgare som synliggjort olika funktionsvariationer, familjekonstellationer, åldrar och etnicitet.

Barnkonventionen

Arbetslagen har arbetat med Barnkonventionen i sina projektarbeten, särskilt Artikel 2 och 12, där alla barns lika värde och rättigheter betonas. Barn har ökad kunskap om barnkonventionen genom att alla arbetslag dels arbetat kontinuerligt kring dessa artiklar samt att uppmärksammat barnkonventionen och haft diskussioner med barnen under de veckor vi gemensamt avsatt i enheten kring FN-veckan, barnkonventionens dag och ljusmanifestationen.

I år som tidigare år har barnen deltagit i pepparkashusutställningen med temat barnkonventionen. Detta har bidragit till mer samtal och diskussion kring olika artiklar i barnkonventionen.

Pedagogerna skapat en lärmiljö där varje barn gets möjlighet att uttrycka sina åsikter och aktivt bidra med sina tankar och idéer i genomförandet av aktiviteter. Utifrån Barnkonventionen har barnen fått reflektera över demokratiska värderingar såsom att lyssna på varandra, turas om och visa respekt för varandra, vilket i sin tur främjat en ökad medvetenhet om rättigheter och respekt för varandras åsikter. Detta har stärkt barnens förmåga att kommunicera och samarbeta i grupp, samt deras deltagande i estetiska uttrycksformer såsom egenskapade teateraktiviteter där barnen framträtt för varandra med utgångspunkt från olika sagor eller böcker.

Barnens har inflytande genom att pedagogerna utgår ifrån barnens önskemål och idéer i olika aktiviteter till exempel genom att låta dem välja böcker som bokvärdar och delta i barnråd och matråd eller att välja fritt vilka material de vill arbeta med så som bygg och konstruktion eller andra skapande material. Detta har resulterat i att barnen känner sig delaktiga i de beslut som tas, vilket har ökat deras engagemang och inflytande i verksamheten. Pedagogerna har även använt omröstningar för att besluta om aktiviteter och inköp, vilket ytterligare stärkt barnens känsla av att kunna påverka.

Synpunkter och klagomål

Under våren har vi i samband med sommarbrevet fått minst 4 berömmande mail och två mail efter att brevet med 2025 års kalender skickades.

Två klagomål har vi fått och det handlar om tiden för APT på morgonen. Vårdnadshavare menar att det skapar svårighet för deras arbete.

Sex synpunkter på personalplaneringen gällande ett arbetslag vi har fått. Vårdnadshavarna menar att det är bra om vi behåller arbetslaget oförändrad.

Redovisning av synpunkter och klagomål

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
Beröm	Antal beröm	8	4	2	14 st	
Från vem har klagomål eller synpunkt inkommit?	Annan (t.ex. okänd)					
	Medarbetare/verksamhet inom förvaltningen					
	Närstående (anhörig, god man, etc.)					
	Samverkanspart (ex annan förvaltning, Region Stockholm, Polis)					
	Skolinspektionen					
	Vårdnadshavare	4	4	1	9 st	
Vad gällde klagomålet eller synpunkten?	Annat (ange vad i rapporteringsvyn)					
	Bemanning (Kontinuitet, vikarieanskaffning)		5	1	6 st	
	Bemötande	1			1 st	
	Beslut (missnöje, avsaknad av beslut, ej kommunicerat etc.)					
	Brister i information (utebliven info, obegriplig info, etc.)					
	Brister i rutiner/utförande av insats eller verksamhet	1			1 st	
	Fråga/idé					
	Fysisk inne- eller utemiljö (ej städad, avsaknad av material etc.)	1			1 st	
	Hantering av personuppgifter					
	Kompetens					
	Kränkande behandling					
	Mat och måltider					
	Teknik, verksamhetssystem och IT-relaterade frågor	1			1 st	
	Tillgänglighet (öppettider,			1		1 st

Uppdelning	Klagomål/synpunkter/kategorier	Utfall T1	Utfall T2	Utfall VB	Totalt ack. Utfall	Sammanfattning och planerade åtgärder
	telefonfonder, fysisk miljö)					
	Utebliven/försenad insats eller aktivitet					
Återkoppling	Antal klagomål där återkoppling har lämnats	4	6	1	11 st	
Åtgärder	Antal klagomål där åtgärder vidtagits	2	6		8 st	